T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 3

On birinci birleşim

2 XII · 1946 Pazartesi

İçindekiler

	Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	2
2. — Havale edilen kâğıtlar	2:3
3. — Başkanlık Divanının Kamutaya sunuşları	3
1. — Hilâfetin ilgasına ve Hanedanı Osmani'nin Türkiye Cumhuriyeti memaliki haricine çıkarılmasına dair olan 431 sayılı kanunun 8 nci maddesinin yorumlanması hakkındaki tezkerenin geri verilmesine dair Başbakanlık tezkeresi	3
4. — Görüşülen işler	4
1. — İstiklâl Harbi mâlûllerine verilecek para mükâfatı hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/32)	4
2. — Gümrük Tarifesi Kanununun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Karma Komisyon raporu (1/34)	4:5, 5:8

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Yoklama yapıldıktan sonra,

Sayın üyelerden bazılarına izin verilmesi hakkındaki Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tezkeresi okunarak kabul olundu.

İş ve İşçi Bulma Kurumu Kuruluş ve görevlerine dair olan kanuna geçici bir madde eklenmesi hakkındaki kanun tasarısının birinci görüşülmesi yapıldı.

Pazartesi günü toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkanvekili	Kâtip
Bingöl	Ankara
F. F. Düşünsel	*E. H. Ergun*

Kâtip
Tunceli
Necmeddin Sahir Sılan

2. — HAVALE EDİLEN KÂĞITLAR

Tasarılar

1. — Amortisman Sandığı hakkındaki 2794 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı (1/74) (Maliye ve Bütçe Komisyonlarına);

2. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1946 yılı bütçe kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı (1/75) (Bütçe Komisyonuna);

3. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Geçici Hükûmeti arasında Hava Ulaştırmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında kanun tasarısı (1/73) (Dışişleri ve Ulaştırma Komisyonlarına);

Teklif

4. — Seyhan Milletvekili Sinan Tekelioğlu'nun, Askerî Yargıtay adlî üye ve mülâzimleriyle savcı ve yardımcılarına, raportörlere ve askerî mahkemelerde ve yargıçlık görevlerinden naklen merkez görevlerinde çalıştırılan askerî adlî yargıçlara ve adaylarına temsil ödeneği verilmesi hakkında kanun teklifi (2/16) (Millî Savunma, Adalet ve Bütçe Komisyonlarına);

Raporlar

5. — Çekoslovakya'ya tütün ve kuru meyva ve sair maddeler satılması ve karşılığında Çekoslovak mamûl maddeleri ve ağır sanayi maddeleri alınması hususunda teati olunan mektupların onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri, Ekonomi ve Ticaret Komisyonları raporları (1/1) (Gündeme);

6. — Gümrük Tarifesi kanununun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Karma Komisyon raporu (1/34) (Gündeme);

7. — Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe kanunu tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/22) (Gündeme);

8. — Türkiye - Finlândiya Ticaret ve Ödeme Anlaşmalariyle eklerinin onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları (1/6) (Gündeme);

9. — Tükiye - İsviçre Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları (1/4) (Gündeme);

10. — Türkiye - İtalya Ödeme Anlaşması gereğince «İstituto Nazionale peri Cambi Con L' Estero» müessesesi adına Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasında açılmış olan hesapların «Ufficio İtaliano dei Cambi» müessesesine devri hakkında teati olunan mektupların onanmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları (1/5) (Gündeme);

11. — İstanbul Milletvekilliğine seçilen Abdurrahman Münip Berkan'ın seçim tutanağı hakkında Tutanakları İnceleme Komisyonu raporu (5/48) (Gündeme);

12. — İstanbul Milletvekilliğine seçilen Zeki Rıza Sporel'in seçim tutanağı hakkında Tutanakları İnceleme Komisyonu raporu (5/48) (Gündeme);

13. — Çanakkale Milletvekilliğine seçilen Nurettin Ünen'in seçim tutanağı hakkında Tutanakları İnceleme Komisyonu raporu (5/45) (Gündeme);

14. — Edirne Milletvekilliklerine seçilen Dr. Bahattin Öğütmen ve Mehmet Öktem'in seçim tutanakları hakkında Tutanakları İnceleme Komisyonu raporu (5/46) (Gündeme);

15. — Eskişehir Milletvekikliğine seçilen Yavuz Abadan'ın seçim tutanağı hakkında Tutanakları İnceleme Komisyonu raporu (5/47) (Gündeme);

16. — Muğla Milletvekillerinin seçim tuta-

nakları hakkında Tutanakları İnceleme Komisyonu raporu (5/49) (Gündeme);

17. — Seyhan Milletvekilliğine seçilen Dr. Kemal Satır'ın seçim tutanağı hakkında Tutanakları İnceleme Komisyonu raporu (5/50) (Gündeme);

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15

BAŞKAN — Hasan Fehmi Ataç

KÂTİPLER : Naşit Fırat (Samsun), Muhsin Adil Binal (Konya)

BAŞKAN — Oturum açılmıştır.

3. — BAŞKANLIK DİVANININ KAMUTAYA SUNUŞLARI

1. — Hilâfetin ilgasına ve Hanedanı Osmani'nin Türkiye Cumhuriyeti memaliki haricine çıkarılmasına dair olan 431 sayılı kanunun 8 nci maddesinin yorumlanması hakkındaki tezkerenin geri verilmesine dair Başbakanlık tezkeresi

BAŞKAN — Başbakanlığın tezkeresini okutuyorum.

27 . XI . 1946

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Hilâfetin İlgasına ve Hanedanı Osmani'nin Türkiye Cumhuriyeti memaliki haricine çıkarılmasına dair olan 431 sayılı kanunun 8 nci maddesinin yorumlanması için sunulan 9 . IX . 1946 tarihli ve 6/2143 sayılı yazımızın geri gönderilmesini saygılarımla rica ederim.

Başbakan
R. Peker

BAŞKAN — Geri gönderiyoruz.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI TAHSİN COŞKAN (Kastamonu) — Sayın arkadaşlarım, Yüksek Heyetinize bugün gelen kâğıtlar arasında Gümrük Tarifesi Kanunun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkında bir tasarı vardır. Geçenlerde arzetmiş ve müstaceliyeti nazarı dikkate alınarak bir Karma Komisyon teşkili kabul edilmiş idi. Dört Komisyondan teşekkül eden heyet Sukomisyonunu yaparak beş altı celse çalışmış ve kabul ettiği şekilde bugün tasarı huzurunuza gelmiş bulunuyor.

Bu ayın dokuzunda yani gelecek Pazartesi günü yürürlüğe girmiş olması lâzımdır. Bu arzettiğim zamana pek az kalmış olduğundan, Yüksek Huzurunuza gelmiş olan tasarının görüşülmesine bugün başlanırsa, vereceğiniz yetkiye göre, Bakanlar Kurulu bu yetkiyi kullanacak, bazı maddeleri olduğu gibi bırakacak ve bazılarında bir zam yapacaktır. Bu bakımlardan tasarının gündeme alınarak bugün ivedilikle görüşülmesini Heyeti Aliyenizden rica ediyorum. Zamanımız çok kısadır. Kanun çıktıktan sonra Bakanlar Kurulu verilen bu yetyetki ile listelerin üzerinde çalışarak icap eden kararı alacaktır.

BAŞKAN — Gümrük Tarifesi Kanununun 28 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki lâyiha tabı ve tevzi edilmiştir. Yalnız henüz müzakeresi için kanunen lâzım olan müddet dolmamıştır. Bakan arkadaşımız gündeme alınmasını teklif ediyorlar, bu teklifi reyinize arzediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir. (İvedilikle sesleri).

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI TAHSİN COŞKAN (Kastamonu) — İvedilikle müzakeresini de rica etmiştim.

BAŞKAN — İvedilikle kabul buyuranlar... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

4 — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — İstiklâl harbi mâlûllerine verilecek para mükâfatı hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/32) [1]

BAŞKAN — Tasarının ikinci görüşülmesidir. Maddelere geçiyorum.

İstiklâl Harbi mâlûllerine verilecek para mükâfatı hakkında kanun

MADDE 1. — İlişik iki cetvelde ad, künye ve mâlûllük dereceleri yazılı iki subay ve onbir ere, 397 sayılı kanun hükümleri gereğince adları hizalarında yazılı para mükâfatı verilir.

Bu mükâfatların toplamı olan 1 800 lira, 1946 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin (Devlet borçları) kısmının 511 nci (Mütekait, dul ve yetim aylık ve ödenekleri) bölümündeki ödenekten verilir.

BAŞKAN — Madde hakkında tadilname yoktur, oyunuza arzediyorum. Kabul edenler . . . Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN — Kabul edenler .... etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

Tümünü oyunuza arzediyorum. Kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

2. — Gümrük tarifesi kanununun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Karma Komisyonu raporu (1/34) [2]

BAŞKAN — Şimdi gündeme alınan Gümrük Tarifesi kanununun müzakeresine geçiyoruz.

Tümü hakkında söz istiyen var mı? Maddelere geçilmesini kabul edenler . . . Etmiyenler . . Kabul edilmiştir.

Gümrük Tarifesi Kanununun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkında kanun

MADDE 1. — 1499 sayılı Gümrük Tarifesi Kanununun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir:

Şu kadar ki ekonomik şartların icabına göre gerekli görülen eşyalar üzerinde resimleri daha az artırmağa veya hiç artırmamağa ve bu madde hükmüne göre artırılmış resimleri indirmeğe Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Yukariki fıkralar hükümlerine göre tesbit edilecek artışlardan indirme yapılmasına dair alınacak Bakanlar Kurulu kararları yayımları tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen var mı?

İSMAİL SABUNCU (Giresun) — Efendim; bu lâyiha tap ve tevzi edildi deniyor. Fakat baktım, bizim gözlere konmamış. Yanımdaki arkadaşlara sordum, onlar da bilmiyorlar.

Bu lâyihada tarifeler hakkında Bakanlara geniş salâhiyet veriliyor. Lâyiha elimde olmadığı için geri tarafını bilmiyorum. Bu verilen salâhiyet çok geniş bir salâhiyettir. Tasarının diğer maddeleri arasında bu salâhiyetin hududu tahdit edilmiş midir, edilmemiş midir, yeni bir lâyiha hazırlamak gibi bir kayıt var mıdır yok mudur, yoksa verilen bu salâhiyet temadi edip gidecek midir? Bunları bilmiyorum. Bakan arkadaşımız bu hususta izahat verirse tenevvür etmiş oluruz.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI TAHSİN COŞKAN (Kastamonu) — Sayın arkadaşlarım, birkaç defa zuhur eden vesileden istifade ederek gümrük tarifesi ve gümrük işlemi kanunu hakkında mâruzatta bulunmuştum. Gümrükte iki kanun vardır. Biri, muamele, diğeri de tarife kanunudur. Tarife işleri en müşkül, en çetin işlerin başında gelir. Bu memleketin maliye, ekonomi ve ticaretinde yaratacağı tesirler müspet veya menfi olabilir. Menfi olduğu takdirde memleket büyük zararlara mâruz kalır.. Fakat böyle bir kanun yapmak için çok çalışmak lâzımdır. Altı aydanberi ilgili Bakanlıklar temsilcilerinden mürekkep bir Komisyon çalışmaktadır. Yalnız yaşadığımız aylar, harb-

---

[1] *Birinci görüşülmesi 8 nci Birleşim tutanağındadır.*

[2] *18 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.*

ten sulha giren aylardır. Tarife Kanununu dünya vaziyetine göre ayarlamak zarureti vardır. Aşağı yukarı, dört bin kalem eşyaya ait listeleri dünya vaziyetine göre tanzim etmek imkânı yoktur. Bunu temine durmadan çalışmaktayız. Eğer Komisyonda yakın aylarda çıkarabilirsek tasarıyı Yüksek Huzurunuza sunacağız.

Arkadaşım, bilmem başka bir şey emrediyorlar mı?

BAŞKAN — Başka söz istiyen yoktur. Maddeyi oyunuza arzediyorum. Kabul buyuranlar... Etmiyenler.... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Mütalâa var mı? Maddeyi oyunuza arzediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İvedilik kararı olduğuna göre kanun tasarısını açık oya arzediyorum. Vergi tenzilini tazammun ediyor.

Oy vermiyen arkadaş var mı?

Oy toplama muamelesi bitmiştir.

Açık oyun neticesini arzediyorum:

Gümrük Tarifesi Kanununun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun tasarısına (298) milletvekili oy vermiştir. Yeter sayı vardır, muamele tamamdır. (289) kabul, (5) ret ve (4) çekinser vardir. Kanun (289) oyla kabul edilmiştir.

Gündemde görüşülecek başka madde olmadığından Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere Birleşime son veriyorum.

Kapanma saati : 15,25

Gümrük Tarifesi Kanununun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanuna verilen oyların sonucu

(Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı	:	165
Oyverenler	:	298
Kabul edenler	:	289
Oya katılmıyanlar	:	160
Reddedenler	:	5
Çekinserler	:	4
Açık Milletvekillikleri	:	7

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR
Şahin Lâçin
Ahmet Vezircğlu

AĞRI
Müştak Aktan
Ahmet Alpaslan
Halid Bayrak

AMASYA
Ahmet Eymir
Zeki Tarhan
Esad Üras
Ali Kemal Yiğitoğlu

ANKARA
Naki Cevat Akkerman
Mebrure Aksoley
Hilmi Atlıoğlu
İbrahim Rauf Ayaşlı
Hıfzı Oğuz Bekata
Avni Refik Bekman
Raşit Börekçi
Arif Çubukçu
Emin Halim Ergun
Muammer Eriş
İhsan Ezgü
Cevdet Gölet
Fakihe Öymen
Gl. Naci Tınaz

ANTALYA
Numan Aksoy
Dr. Galip Kahraman
Rasih Kaplan
Nurullah Esat Sumer

AYDIN
Neşet Akkor
Gl. Refet Alpman
Mitat Aydın
Dr. Mazhar Germen

BALIKESİR
Abdi Ağabeyoğlu
Esat Altan
Fuad Bilal
Osman Niyazi Burcu
Hacim Çamlı

Eminittin Çeliköz
İsmail Hakkı Uzunçarşılı

BİLECİK

Reşit Bozüyük
Memduh Şevket Esendal
Dr. Muhlis Suner

BİNGÖL

Tahsin Banguoğlu
Feridun Fikri Düşünsel

BİTLİS

Muhtar Ertan
Arif Özdemir

BOLU

Hasan Şükrü Adal
Hasan Cemil Çambel
Lûtfi Gören
Cemil Özçağlar
İhsan Yalçın

BURDUR

Orgl. Fahrettin Altay
Dr. M. Şerif Korkut

BURSA

Fahri Bük
Ahmet Münir Erhan
Mustafa Fehmi Gerçeker
Cemil Öz
Dr. M. Talât Simer

ÇANAKKALE

Behçet Gökçen
İhsan Karasioğlu
Ali Rıza Kırsever
Nureddin Ünen

ÇANKIRI

Dr. Akif Arkan
Gl. Zeki Soydemir
Ahmet İhsan Zeyneloğlu

ÇORUH

Ali Çoruh
Ali Rıza Erem
Dr. Cemal Kazancıoğlu
Atıf Tüzün

ÇORUM

Naim Atalay
Dr. Mustafa Cantekin
Münir Çağıl
İsmet Eker
Hasene İlgaz
Suheyp Karafakıoğlu
Necdet Yücer

DENİZLİ

Dr. Hamdi Berkman
Cemil Çalgüner
Hulûsi Oral
Dr. Behçet Uz

DİYARBAKIR

Fazıl Ahmed Aykaç
Vedat Dicleli
Cavit Ekin
Şeref Uluğ
İhsan H. Tiğrel

EDİRNE

Mehmet E. Ağaoğulları
Mahmut N. Gündüzalp
Dr. Bahattin Öğütmen
Mehmet Öktem

ELÂZIĞ

Hasan Kişioğlu
Fahri Karakaya
Dr. İbrahim T. Öngören

ERZİNCAN

Ziya Ağca
Abdülhak Fırat
Sabit Sağıroğlu

ERZURUM

Eyüp Sabri Akgöl
Salim Altuğ
Mesut Çankaya
Raif Dinç
Nafiz Dumlu
Münir Hüsrev Göle
Gl. Vehbi Kocagüney
Şükrü Koçak

ESKİŞEHİR

İsmail Hakkı Çevik
Abidin Potuoğlu

GAZİANTEB

Ömer Asım Aksoy
Cemil Alevli
Gl. Aşir Atlı
Cemil Said Barlas
Dr. Muzaffer Canbolat
Dr. Abdurrahman Melek

GİRESUN

Münir Akkaya
Eşref Dizdar
İsmail Sabuncu
Fikret Yüzatlı
Dr. Galip K. Zaimoğlu

GÜMÜŞANE

Hasan Fehmi Ataç
Şükrü Sökmensüer
Ahmet Kemal Varınca

HATAY

Gl. Eyup Durukan
Hasan Mursaloğlu
Abdülgani Türkmen
Suphi Bedir Uluç
Rasim Yurdman

İÇEL

Haydar Aslan
Salih İnankur

İSPARTA

Rifat Güllü
Sait Köksal
Şevki Yalvaç

İSTANBUL

Enis Akaygen
Gl. Kâzım Karabekir

İZMİR

Şevket Adalan
Münir Birsel
Esat Çınar
Sedat Dikmen
Rahmi Köken

KARS

Methmet Bahadır
Dr. Esad Oktay
Zihni Orhon
Abdurrahman Sürmen
Tezer Taşkıran

KASTAMONU

Gl. Abdullah Alptoğan
Tahsin Coşkan
Hamdi Çelen
Hilmi Çoruk
Dr. Fahri Ecevit
Fethi Mağara
Ziya Orbay

KAYSERİ

Fikri Apaydın
Kâmil Gündeş
Reşid Özsoy
Faik Seler
Ömer Taşçıoğlu
Reşit Turgut

KIRKLARELİ

Zühtü Akın
Korgl. Kemal Doğan
Nafi Atuf Kansu

KIRŞEHİR

İsmail Hakkı Baltacıoğlu
Sahir Kurutluoğlu
Şevket Torgut

KOCAELİ

Ahmet Faik Abasıyanık
İsmail Rüştü Aksal
Cenap Aksu
Ali Dikmen
Nihat Erim
Amiral Şükür Okan
Sedad Pek

KONYA

Dr. Hulûsi Alataş
Muhsin Adil Binal
Gl. Ali Fuad Cebesoy
Sedad Çumralı
Dr. Muhsin Faik Dündar
Şevki Ergun
Rasim Erel
Fatin Gökmen
Hulki Karagülle
Naim Hazim Onat
Dr. Aziz Perkün
Tevfik Fikret Sılay
Halis Ulusan

KÜTAHYA

Ahmet Bozbay
Hakkı Gedik
Orgl. Asım Gündüz
Dr. Ahmet İ. Gürsoy
Memduh İspartalıgil
Ömer Özdek
İhsan Şerif Özgen

MALATYA

Atıf Esenbel
Mehmet Sadık Eti
Dr. Hikmet Fırat
Mustafa Naim Karaköylü
Dr. Cafer Özelçi
Osman Taner
Tevfik Temelli
Şefik Tugay

MANİSA

Yunus M. Alakant
Korgl. Ali Rıza Artunkal
Kâmil Coşkunoğlu
İsmail Ertem
Şevket Raşit Hatipoğlu

Faik Kurdoğlu
Yaşar Özey
Hilmi Öztarhan

MARAŞ

Dr. Kemali Bayizit
Rıza Çuhadar
Dr. Kâmil İdil
Emin Sosyal
Abdullah Yaycıoğlu

MARDİN

Gl. Seyfi Düzgören
Rıza Erten
Abdülkadir Kalav
Gl. Kiazım Sevüktekin
Abdürrezak Şatana
Dr. Aziz Uras

MUĞLA

Asım Gürsu
Nuri Özsan
Dr. Mitat Sakaroğlu

MUŞ

Bari Dedeoğlu
Halid Onaran

NİĞDE

Ferit Ecer
Rifat Gürsoy
Vehbi Sarıdal

ORDU

Şevket Akyazı
Dr. Vehbi Demir
Amiral H. Gökdalay
Yusuf Ziya Ortaç
Dr. Zeki Mesut Sezer
Hamdi Şarlan
Hamdi Yalman

RİZE

Tahsin Bekir Balta
Dr. Saim Ali Dilemre
Fuad Sirmen
Ali Zırh

SAMSUN

Hüseyin Berk
Cemil Bilsel
Hüsnü Çakır
Naşit Fırat
Rıza Işıtan
Yakup Kalgay
Ömer Karataş
Dr. Sadi Konuk
Muin Köprülü
Mehmed Ali Yörüker

SEYHAN

Dr. Makbule Dıblan
Dr. Kemal Satır
Sinan Tekelioğlu
Ali Münif Yegena

SİİRD

Sabri Çeliktuğ
Ali Rıza Esen

SİNOB

Suphi Batur
Enver Kök

SİVAS

Nazif Ergin
Kâmil Kitapçı
Muttalip Öker
Gl. Fikri Tirkaş
Şakir Uma
Abidin Yurdakul

TEKİRDAĞ

Ziya Ersin Cezaroğlu
Fayık Öztrak
Cemil Uybadın

TOKAD

Feyzi Eken
Halid Nazmi Keşmir
Cemal Kovalı
Mustafa Lâtifoğlu
Galip Pekel

TRABZON

Faik Ahmed Barutçu
Temel Göksel
Raif Karadeniz
Zekiye Molaoğlu
Hamdi Orhon
Ali Sarıalioğlu
Mustafa R. Tarakçıoğlu
Muammer Yarımbıyık

TUNCELİ

Necmeddin Sahir Sılan
Mahmut Tan

URFA

Atalay Akan
Razi Soyer
Suut Kemal Yetkin

VAN

Muzaffer Koçak
Rüştü Oktar

YOZGAD

Ziya Arkant
Dr. K. Cenap Berksoy
Kâmil Erbek
Sırrı İçöz
İhsan Olgun
Ahmet Sungur

ZONGULDAK

Şinasi Devrin
Emin Erişirgil
Naim Kromer
Orhan Seyfi Orhon

[Reddedenler]

AFYON KARAHİSAR

Gl. Sadık Aldoğan
Kemal Özçoban

DENİZLİ

Reşad Aydınlı

ESKİŞEHİR

Hasan Polatkan

İÇEL

Halil Atalay

[Çekinserler]

AFYON KARAHİSAR

Hasan Dinçer

BURDUR

Ahmet Ali Çınar

İSTANBUL

Mareşal Fevzi Çakmak

Osman Nuri Köni

[Oya katılmıyanlar]

AFYON KARAHİSAR
Mehmet Aşkar
Hazim Bozca
Dr. Cemal Tunca

ANKARA
Falih Rıfkı Atay
İsmet İnönü (Cumhurbaşkanı)
Mümtaz Ökmen (Bakan)

ANTALYA
Niyazi Aksu
Mustafa Korkut (İ.)
Tayfur Sökmen

AYDIN
Emin Arkayın (Ö.)
Emin Bilgen
Nuri Göktepe

BALIKESİR
Muzaffer Akpınar
Süreyya Örgeevren
Gl. Kâzım Özalp
Hilmi Şeremetli
Fahrettin Tiritoğlu

BOLU
Celâl Sait Siren
Dr. Zihni Ülgen (İ. Ü.)

BURSA
Atıf Akgüç
Sadık Tahsin Arsal
Zehra Budunç
Aziz Duru
Abdurrahman Konuk
Muhittin Baha Pars
Faik Yılmazİpek

ÇANAKKALE
Hüseyin Bingül
Niyazi Çıtakoğlu

ÇANKIRI
Rifat Dolunay
M. Abdülhalik Renda (Bakan)

ÇORUH
Asım Us

ÇORUM
Edip Alpsar

DENİZLİ
Abidin Ege
Naili Küçüka
Kemal Cemal Öncel

DİYARBAKIR
Feyzi Kalfagil (İ)
Osman Ocak (İ.)

EDİRNE
Fethi Erimçağ

ELAZIĞ
Fuad Ağralı
Mustafa Arpacı

ERZİNCAN
Saffet Arıkan
Behçet Kemal Çağlar

ERZURUM
Cevat Dursunoğlu
Kemalettin Kamu

ESKİŞEHİR
Ahmet Oğuz
Emin Sazak

GAZİANTEB
Bekir Kaleli

GİRESUN
Celâl Esad Arseven (Ö.)
Kâzım Okay
Ahmet Ulus

GÜMÜŞANE
Şevket Erdoğan
Edip Tör
Tahsin Tüzün

HAKKÂRİ
Selim Seven (İ.)

HATAY
Abdullah Cilli

İÇEL
Saim Ergenekon
Refik Koraltan
Dr. Aziz Köksal (İ.)
Dr. Celâl Ramazanoğlu

İSPARTA
Kâzım Aydar
Kemal Turan

İSTANBUL
Salamon Adato
Dr. Adnan Adıvar (Ö.)
Cihad Baban
Celâl Bayar
Abdürrahman M. Berkan
Faruk Nafiz Çamlıbel
Fuad Hulûsi Demirelli
Fuad Köprülü
Burhan Cahit Morkaya
Recep Peker (Başbakan)
Ahmet Kemal Silivrili (İ.)
Zeki Rıza Sporel
H. Suphi Tanrıöver
Orgel. C. Cahit Toydemir (Bakan)
Hüseyin Cahit Yalçın
Senihi Yürüten

İZMİR
Benal Nevzat Arıman (Ö.)
Dr. Hüseyin Hulki Cura (Ö.)
Lâtife Bakir Çevrekbaşı (İ.)
Sami Gülcüoğlu
Atıf İnan (Bakan)
Sait Odyak
Ekrem Oran (İ.)
Haydar Rüştü Öktem
Dr. Kâmran Örs
Şükrü Saracoğlu
Hasan Âli Yücel

KARS
Aziz Samih İlter (Ö.)
Akif Eyidoğan
Şerafettin Karacan
Hüsamettin Tugaç

KASTAMONU
Muzeffer Akalın

KAYSERİ
Gl. Salih Avgın
Sait Azmi Feyzioğlu
Hayrullah Ürkün

KIRKLARELİ
Şevket Ödül
Dr. Fuad Umay (İ.)

KIRŞEHİR
Nihat Erdem (Ö.)

KOCAELİ
Fuad Balkan
Dr. Fazıl Ş. Bürge
İbrahim Süreyya Yiğit (İ.)

KONYA
Mitat Şakir Altan
Dr. Sadi Irmak (Bakan)
Ali Rıza Türel

KÜTAHYA
Halil Benli
Adnan Menderes
Ahmet Tahtakılıç

MALATYA
A. Ulvi Beydağı (İ.)
Abdülkadir Taşangil
Mahmut Nedim Zapçı

MANİSA
Rıdvan Nafiz Edgüer (İ.)
Dr. M. Necdet Otaman
Feyzullah Uslu

MARAŞ
Hasan Reşid Tankut

MARDİN
İrfan Ferid Alpaya

MUĞLA
Abidin Çakır
Necati Erdem

NİĞDE
Halid Mengi
İbrahim Refik Soyer
Şükrü Süer
Hüseyin Ulusoy

ORDU
Mehmet Furtun

RİZE
Hasan Cavid Belûl
Dr. Fahri Kurtuluş

SEYHAN
Kemal Çelik
Kasım Ener (Ö.)
Kasım Gülek
Cavid Oral (Ö.)
Hilmi Uran
Ahmet Remzi Yüreğir

SİİRD
Etem İzzet Benice
Lûtfi Yavuz

SİNOP
Lûtfi Aksoy
Cevdet Kerim İncedayı (Bakan)

Yusuf Kemal Tengirşenk (İ.)

SİVAS

Mitat Şükrü Bleda
Şemsettin Günaltay
Hikmet Işık
Necmettin Sadak
Reşat Şemsettin Sirer (Bakan)

İsmail Mehmet Uğur (İ.)

TEKİRDAĞ

Emin Ataç

TOKAD

Recai Güreli
Nazım Poroy
Refik Ahmet Sevengil

TRABZON

Sırrı Day (Ö.)

Daniş Eyiboğlu
Ali **Rıza Işıl**
Hasan Saka (Bakan)

URFA

Osman Ağan
Vasfi Gerger (İ.)
Esat Tekeli

VAN

İbrahim Arvas) (İ.)

YOZGAD

Celâl Arat

ZONGULDAK

İsmail Ergener
Ahmet Gürel (Ö.)
Ali Rıza İncealemdaroğlu
Sabri Koçer
Nuri Tarhan

[Açık Milletvekillikleri]

Balıkesir	1
Eskişehir	1
İstanbul	3
Kastamonu	1
Tekirdağ	1
	7

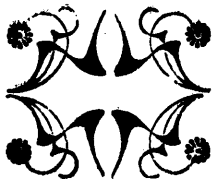

T. B. M. M. Basımevi

S. Sayısı : 18

Gümrük tarifesi kanununun 28 inci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Karma Komisyon raporu (1/34)

T. C.
Başbakanlık
Muamelât Genel Müdürlüğü
TetkikMüdürlüğü
Sayı : 71 - 656, 6 - 2611

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

1499 sayılı Gümrük Tarifesi kanununun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkında Gümrük ve Tekel Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 11 . XI . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu arzederim.

Başbakan
R. Peker

Kanun gerekçesi

1 . VI . 1929 tarihli ve 1499 sayılı Gümrük Tarifesi kanununun 28 nci maddesini tadil eden 12 . I . 1932 neşir tarihli ve 1926 sayılı kanunda (Gümrük umumi tarifesi, 6,614 618 gram sâf altın ihtiva eden bir Türk altını 8,12 Türk lirası hesabiyle tesbit ve bu hesap tarife nispetlerinde esas ittihaz edilmiş olduğundan bu kanunun tatbiki sırasında Türk altını ile Türk lirası arasındaki her üç aylık vasati nispet, Türk lirasının sabit kıymet arzeden ecnebi dövizlerine nispetlerini ve halis altının beynelmilel fiyatlarını nazara alarak, Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından tesbit edilecek olan altın fiyatına göre % 20 derecesinde bir tenezzül veya tereffü arzedecek olursa umumi tarifede gösterilen resimler üzerinde Gümrük ve İnhisarlar Vekili tarafından bu tenezzül veya tereffü nispetinde tenzilât veya zammiyat icra ve tarifedeki resimler mütakip üç ay zarfında ona göre tenzil veya zamlariyle tatbik ve istîfa olunur.) denilmektedir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından alınan bir yazıda altın fiyatı 2084,3 kuruş olarak tesbit olunup bakanlığıma bildirilmiş olduğundan yukardaki madde mucibince Tarife cetvelindeki bütün gümrük resimlerine % 156, 6539 nispetinde zam yapılması iktiza etmektedir.

Halbuki bunlar meyanında akaryakıt ve buna benzer lüzumlu ve hayati maddeler de bulunduğundan bunların resimlerinin yukardaki nispet dairesinde yükseltilmesi halkın bu kabîl mübrem ihtiyaçlarını yüksek fiyatlarla temin etmelerini mucip olacağından uygun görülmemektedir.

Bu maksadı temin için 28 nci maddeye bir fıkra eklenmesine lüzum hâsıl olmuştur.

Bütçe, Gümrük ve Tekel, Maliye ve Ticaret Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu

T. B. M. M.
Karma Komisyon
Esas No. 1/34
Karar No. 1

29 . XI . 1946

Yüksek Başkanlığa

1499 sayılı Gümrük Tarifesi Kanununun 1926 sayılı kanunla değiştirilmiş olan 28 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında Başbakanlığın 11 . XI . 1946 tarih ve 6/2611 sayılı yazısiyle Büyük Meclise sunulan kanun tasarısı, Kamutayın 13 . XI . 1946 tarihli oturumunda alınan karar gereğince, Bütçe, Gümrük ve Tekel, Maliye ve Ticaret Komisyonlarından kurulan Karma Komisyona tevdi buyurulmuştur. Tasarı iptida Karma Komisyonca seçilen bir tâli komisyonda incelenmiş ve tâli Komisyonun incelemesi sonunda Karma Komisyonda konuşulmuştur.

Gümrük Tarife Kanununun 28 nci maddesi Gümrük Tarife Kanununun tatbiki sırasında, Türk altını ile Türk lirası arasında her üç aylık vasatî nispetin; Türk lirasının sabit kıymet arzeden ecnebi dövizlerine ve halis altının Milletlerarası fiyatları nazara alınarak, Cumhuriyet Merkez Bankasınca tesbit edilecek alış fiyatına göre, % 20 derecesinde bir tenezzül veya tereffü arzetmesi halinde, umumi tarifede gösterilen resimlerin o nispette artırılarak veya eksiltilerek tatbik ve istifasını âmir bulunmaktadır. Hükümetçe 7 Eylûl 1946 tarihinde Türk parası kıymetinin yeniden tesbiti yolunda alınan kararlar dolasiyle bu hükmün tatbik edilmesinin gümrük resmine zam yapılmasının ve bu zammın hariçten getirilen ve memleketin mübrem ihtiyaçlarını karşılıyan bazı eşyanın fiyatlarının artmasını mucip olacağı gözönünde tutularak Hükümetçe hazırlanan tasarı kanunun âmir hükmüne göre yapılması gereken zamların, ekonomik şartlar ve memleket ihtiyaçları icaplarına göre bazı maddelere daha az nispette tatbik edilmesi veya hiç zam yapılmaması suretiyle gümrük resminin istifasını sağlamak için Bakanlar Kuruluna yetki verilmesini mutazammın bulunmaktadır.

Komisyonda yapılan konuşma sonunda:

Gümrük resminin, sıklet esası üzerinden alınması usulünün en zaruri icaplarından biri olan 28 nci madde hükmünün para kıymeti değişikliklerinde, bazı ihtiyaç maddeleri üzerinde, mutlak şekilde tatbik edilmiyerek, ekonomik şartlara ve icaplara göre ve daha az gümrük resmi alınmak suretiyle tatbikının memleket ihtiyaçlarına daha uygun olacağı sonucuna komisyonca varılarak tasarı esas itibariyle kabul edilmiştir.

Ancak yürürlükte bulunan 28 nci madde ile tasarıda teklif edilen fıkra hükümleri gereğince, gümrük resminde tatbiki tesbit edilecek, Hükümetçe ekonomik şartlar ve memleketin ihtiyacı icaplarına göre, tekrar indirilmesi halinde, bu indirmenin ilân tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girmesi, tarifelerde temin edilmesi gereken istikrar icaplarından biri olarak uygun görülmüş ve tasarıya bu hükmü sağlıyacak bir fıkra eklenmiştir.

Kamutayın onayına arzedilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Karma Komisyon Başkanı	Sözcü	Kâtip
Edirne	İzmir	Ankara
M. N. Gündüzalp	*M. Mirsel*	*F. Öymen*
Ankara	Ankara	Diyarbakır
N. C. Akkerman	*C. Gölet*	*V. Dicleli*
Eskişehir	Mardin	Niğde
A. Potuoğlu	*R. Erten*	*R. Gürsoy*
Bursa	Yozgad	Mardin
F. Bük	*A. Sungur*	*S. Düzgören*
Erzurum	Malatya	Erzurum
K. Kamu	*O. Taner*	*M. H. Göle*
Kastamonu	Mardin	Zonguldak
F. Mağara	*A. Şatana*	*O. S. Orhon*
İzmir	Samsun	Kayseri
Ş. Adalan	*R. Işıtan*	*R. Turgut*
Kastamonu	Samsun	Tokad
H. Çelen	*Ö. Karataş*	*C. Kovalı*
Amasya	Niğde	Trabzon
E. Uras	*H. Ulusoy*	İmzada bulunmadı
Aydın	Diyarbakır	Samsun
R. Alpman	*Ş. Uluğ*	*M. Köprülü*
Trabzon	Yozgad	Yozgad
D. Eyüpoğlu	*Z. Arkant*	*S. İçöz*

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1499 sayılı Gümrük Tarifesi Kanununun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 1499 sayılı Gümrük Tarifesi Kanununun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir :

Şukadar ki, ekonomik şartların icabına göre gerekli görülen eşyalar üzerinde resimleri daha az artırmağa veya hiç artırmamağa ve bu madde hükmüne göre artırılmış resimleri indirmeğe Bakanlar kurulu yetkilidir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Devlet Bakanı
Başbakan
R. Peker

Başb. Yardımcısı
M. Ökmen

Devlet Bakanı
M. A. Renda

Adalet Bakanı
Ş. Devrin

Millî Savlnma Bakanı
C. C. Toydemir

İçişleri Bakanı
Ş. Sökmensüer

Dışişleri Bakanı
H. Saka

Maliye Bakanı
H. N. Keşmir

Millî Eğitim Bakanı
Reşat Ş. Sirer

Bayındırlık Bakanı

Ekonomi Bakanı
T. B. Balta

Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. B. Uz

Gümrük ve Tekel Bkanı
T. Coşkan

Tarım Bakanı
F. Kurdoğlu

Ulaştırma Bakanı
Ş. Koçak

Ticaret Bakanı
Atıf İnan

Çalışma Bakanı
Dr. S. Irmak

KARMA KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ

1499 sayılı Gümrük tarifesi kanunun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 1499 sayılı Gümrük tarifesi kanunun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir:

Şu kadar ki ekonomik şartların icabına göre gerekli görülen eşyalar üzerinde resimleri daha az artırmağa veya hiç artırmamağa ve bu madde hükmüne göre artırılmış resimleri indirmeğe Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Yukariki fıkralar hükümlerine göre tesbit edilecek artışlardan indirme yapılmasına dair alınacak Bakanlar Kurulu kararları yayımları tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.